

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2021. május 30.
(vasárnap)**

Szepesy László

16. KRISZTUS IGÁJA ÉS A TÖRVÉNY IGÁJA

Énekek: 445, 331,4-5

Alapige: Máté 5,17

„Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltssem.”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, mennyei Édesatyánk és megváltó Úr Jézus Krisztusunk, hogy elküldted a Szentlelket nekünk, aki újból és újból Krisztushoz fordítja a mi szívünket, és Őbenne akar vezetni minden egyes nap. Urunk, így akarod meghatározni a munkánkat, hogy azt krisztusi lelkülettel, szorgalmasan, becsületesen végezzük. Így akarod a családi életünket is irányítani, házastársként is vezetni, az egyház és a Közötted lévő kapcsolathoz hasonlóan, ahogyan az egyház engedelmeskedik, és ahogyan Te feje vagy az egyháznak, úgy élhetik meg férjek és feleségek egymással való szeretetkapcsolatukat. De ahogyan a gyermekek a szülei iránt is tisztelettel lehetnek, és a szülők is szerethetik és nevelhetik gyermeküket, ebben is magadat akarod felragyogtatni számunkra. És itt a gyülekezet közösségében is, de akárhol máshol legyünk, a Szentlélek újból és újból Téged hoz elénk.

Köszönjük ezt a nagy kegyelmedet, mert hogyha magunkra vagy csak erre a földi életre nézünk, akkor, ahogy énekeltük, el kellene, hogy csüggedjünk, mert valóban nem látunk mást, mint azt, hogy törvényedet nem tartottuk be, azt, hogy fogadásainknak nem tudtunk eleget tenni, és nem adtunk Neked hálát és dicsőséget mindazért az áldásért, amelyben részeltettél minket. De köszönjük, hogy ez a lelki ének is Benned való bizalommal és az evangéliummal végződik, azzal, hogy Te Szentlelked által Krisztushoz vezetsz bennünket, és abban segítesz, hogy meg-lássuk Őt lelki szemeinkkel hit által az Igén keresztül.

16. KRISZTUS IGÁJA ÉS A TÖRVÉNY IGÁJA

Kérjük, Urunk, ezt a mai istentiszteletünkre nézve is. Hirdettesd a Te igédet úgy, hogy az a szívünkben gyümölcsöt teremjen, formáljon bennünket Krisztushoz hasonlóvá, és kérjük azt, hogy ezért a Lélek, ahogyan az Apostolok Cselekedeteiben is olvastuk, úgy nyissa ki most is a Te szavad előtt szíveinket. És ahogyan gyümölcsöt terem, úgy teremje meg bennünk is, hogy a családi életben is, munkában, bárhol is legyünk, mint gyermekeid, Rád tudjunk mutatni, mennyei Atyánk, hisz magad mondtad, Krisztusunk, hogy Te sóul és világosságul rendeltél minket ebben a világban, hogy látva a jó cselekedeteinket, dicsőítsék mennyei Atyánkat. Kérünk, ebben juttass most is előrébb, és adj szívünkbe olyan őszinte hitet, amely örvendez az evangéliumban, Tebenned, amely őszintén tud dicsérni énekekkel, imádságban, igéd előtti alázatban és az engedelmisségben.

Ezt kérjük, hogy ezt a munkádat végezd el, és így áldd meg istentiszteletünket, Rád figyelésünket Krisztusért!

Ámen.

Igehirdetés

Ha meg akarjuk határozni ennek az igeversnek a témáját, akkor azt kell, hogy mondjuk, hogy az a Krisztus és a törvény kapcsolatáról szól. Arról, hogy Krisztus hogyan viszonyul az ószövetségi törvényekhez, magához az Ószövetséghez, amelyet Isten az Ő népével kötött. A válasza pedig nagyon világos. Ezt mondja alapigénkben: „*nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltsem*”. Ez világos és érthető beszéd.

Jézus Krisztus többek között azért beszél erről, hogy Ő hogyan gondolkozik a törvényről, illetve arról, hogy az életében hogyan mutatkozik meg a törvénnyel való kapcsolata, mert válaszolni akar egy Őt ért vádra. Többben ugyanis azt gondolták Róla, hogy el akarja törölni Isten törvényét, márpedig ha ez igaz lenne, akkor az szabadossághoz, erkölcsi zülléshez és öntörvényűséghez vezethetett volna. De miért gondolták Róla ezt? Most csak 2 dolgot szeretnék említeni. Először is azért, mert tanítása középpontjában nem a törvény, nem Isten parancsolatai, hanem az evangélium, Isten kegyelme állt. Tanítványaival szemben is ennek a kegyelemnek a megélése mutatkozott meg, mert velük szemben nem szigorúan számonkérő volt, ami a törvényhez illett volna, hanem türelmes, irgalmas, megbocsátó és szeretettel teljes. Élete nem azt üzenté, hogy cselekedjél jót, engedelmeskedjél Isten törvényének, gyűjtsél érdemeket és jó pontokat az Úrnál, és üdvözülsz, hanem arról szólt, hogy fordíts háttal a bűnnek, és higgyél az evangéliumban, Krisztusban magában. Röviden: nem a törvény cselekedetei általi üdvösséget hirdette, hanem a hit általit. Emberi kapcsolataiban sem a törvény szigora, hanem az evangélium irgalmassága jelent meg. Ugyanis nem azt nézte, hogyan ítélné el az embereket bűneikért, hanem, hogy hogyan menthetné meg őket elveszett állapotukból. Nem azzal foglalkozott elsősorban, hogy mit várhat el tanítványaitól, hanem azzal, hogy Ő mit tehet értük egy adott helyzetben, és végül üdvösségükre nézve hogyan válthatja meg őket. Tehát miért gondolták azt Róla, hogy el akarja törölni a törvényt? Mert szavaival, tanításával, de cselekedeteivel, teljes életével az evangéliumot élte az emberek elé. Másodszor pedig azért gondolhatták ezt Róla, hogy el akarja törölni a törvényt, mert másként értelmezte azt, mint korának nagy írás-

magyarázói: a farizeusok és az írástudók. (Hogy miben különbözött Krisztus törvényértelmezése a farizeusokétól és írástudókétól, azt a május 20-ai igehirdetésben bővebben kifejtettem, ha a Testvérek kíváncsiak, meg tudják hallgatni, ezért most nem térnék ki erre a témára.)

Annál fontosabb viszont, hogy jól lássuk és megértsük Krisztus és a törvény kapcsolatát, mert ez teljes mértékben meghatározhatja gyakorlati hitéletünket, kegyességünket. Lehet, hogy nagyon elméletinek fog hangozni, amit mondok, de ez igazából gyakorlat, amely hitéletünkön és cselekedeteinken keresztül mutatkozik meg. Arra gondolok, hogy nem mindegy, hogy hitéletünkben csupán néhány törvénynek, különféle keresztyén szabálynak akarunk megfelelni, vagy pedig Krisztus uralma alatt akarunk élni, ami jóval több. Nem mindegy, hogy néhány parancsolat határozza meg életemet, ami rideg és személytelen, vagy pedig egy személy, maga Jézus Krisztus. Nem mindegy, hogy Isten törvényei szerint igyekszünk élni, vagy úgy, hogy magára a törvényadóra figyelünk, és azt tesszük, amire Ő is tanít minket. Mert a törvény követése nem ment meg egyetlen embert sem. Az, hogy a keresztyén szabályoknak megfelelő életet akarunk élni, nem ment meg senkit, viszont Krisztus által üdvösséget kaphatunk ingyen kegyelemből. Több a Krisztuskövetés, mint a törvény követése.

Pont ezért, mivel ez ennyire fontos és hitünket meghatározó kérdés, nemcsak a zsidóknak volt akkoriban fontos, hogy elgondolkozzanak róla, hanem nekünk is meg kell értenünk, hogy Krisztus nem akarja Isten törvényeit eltörölni, mert Ő nem azért jött, hogy eltörölje őket, hanem be akarta, és be is teljesítette azokat. Miért olyan fontos ez? Azért, mert ha helytelenül gondolkodunk Krisztusról és a törvényről és kettejük kapcsolatáról, akkor olyan téves kegyességre juthatunk el, mint a farizeusok, akik végül a törvényre hivatkozva elutasították Krisztust. És bár lehet, hogy mi nyilvánosan nem utasítjuk el, mert keresztyénnek valljuk magunkat, de olyan előfordulhat, hogy valaki hitben kezdi el az új életét, de a törvényeskedés irányába eltévelyedik, erre a mellékvágányra tér rá. Pál apostolnak az egyik gyülekezetet figyelmeztetnie is kellett, hogy „*amit Lélekben kezdtetek el, most testben fejeznétek be?*” Tehát pont ezért látnunk kell, és magunkban tisztázni, hogy mit gondolunk arról, hogy Krisztus mit mond a törvényről, hogyan van jelen a mi életünkben. Ezzel kapcsolatban két szélsőségre szeretném felhívni a Testvérek figyelmét.

Az egyik az, ha Krisztus nélkül akarunk Isten törvénye szerint élni. Ennek a vallásos gondolkozásnak a lényege az, hogy néhány keresztyén szabályt betartva üdvözíthetem magamat Krisztus nélkül is. Legjobb példa erre a Lukács 18,11-ben szereplő farizeus, aki azt gondolta, hogy mivel nem lop, nem hazudik és nem paráználkodik, ellenben hetente kétszer böjtöl, és jövedelmének jó nagy részét adományként odaadja az egyháznak, ezért neki rendben van az Istennel való kapcsolata. Azért, mert néhány szabályt, törvényt látszólag betart. Hányan vannak ma is, akik ezt hiszik, és így élnek egyházunkban. Mivel eljárnak templomba, nem követnek el semmiféle látványos bűnt, amiről mások tudnának, és időnként még adakoznak is, ezért úgy gondolják, hogy nekik biztosítva van a mennyben a hely. Ezt a listát természetesen lehetne még árnyalni, finomítani és bővíteni. Mivel imádkozom, mivel keresztyén könyveket olvasok, mivel embereket hívok a gyülekezetbe

16. KRISZTUS IGÁJA ÉS A TÖRVÉNY IGÁJA

(hozzáteszem: nem Istenhez, hanem a gyülekezetbe), mivel valamilyen szolgálatot végzek, ezért hívőnek tartom magamat, és üdvösséget várok cserébe Istentől. Látjuk ennek a vallásosságnak a fő tévedését és hiányosságát? Nem a törvényekkel, az úgynevezett keresztyén erkölcsiséggel és értékrenddel van a baj, amelyet képviselnek; Krisztus azt mondta a tanítványainak, hogy a farizeusokra is figyelni kell, mert ők Mózes székében ülnek, a mózesi könyvekből hirdették az igét, és Isten ígéjére figyelni kell, viszont azt mondta, hogy „*az ő cselekedeteik szerint ne cselekedjetek*”. Tehát itt nem arról van szó, hogy baj van a hirdetett keresztyén erkölcsiséggel és értékrenddel, hanem az a nagy hiányossága ennek a vallásosságnak, hogy nem tud mit kezdeni Krisztus személyével, nincs szükség Krisztusra. Ahogyan a farizeus sem tudott mit kezdeni Ővele; odaállt Isten elé, és dicsőítette Őt azért, hogy ő milyen jó ember. És miért nem tud mit kezdeni az ilyen ember Krisztussal semmit? Mert a törvény cselekedeteiben való bizalom csak önigazsághoz és önigazultsághoz vezethet el minket, ami viszont nem azonos az Istentől kapott igazsággal, amiről beszél a Róm 10,3 is, és figyelmeztet bennünket, hogy a kettő nem ugyanaz. Mert nem mindegy, hogy Isten igazít meg engem vagy én magamat.

Ezzel szemben a farizeus mellett álló és imádkozó vámszedő mit gondolt a törvényről? Azt, hogy nem tudja betartani, csak megszegni. „*Légy irgalmas nékem, bűnösnek.*” Bűnösnek bizonyulok minden egyes törvényszegéssel. Belátta, amit Református Énekeskönyvünk 458. dicséretének 2. verse olyan gyönyörűen fogalmaz meg: „Törvényednek eleget / Bűnös ember nem tehet; / Buzgóságom égne bár, / S folyna könnyem, mint az ár: / Elégtételt az nem ad, / Csak te – Krisztus – válthatsz meg magad.” Ezért csak úgy mehetünk az Úr elé, ahogyan az énekszerző is folytatja a 3. versben: „Jövök, semmit nem hozva, / Keresztedbe fogózva”. Csak Krisztusban bízhatok. Nincsenek olyan jó cselekedeteink, amelyek tökéletesen tiszták lennének bűneinktől, ezért Isten előtt azok nem számíthatnak be üdvösségünket illetően. Röviden: a törvényt nem tudjuk betartani, ezért Krisztusra, Megváltóra van szükségünk, ezt értette meg a bűnös vámszedő is, amikor azt feltételezte, hogy bár ő a törvényekben bűnösnek bizonyult, de létezik egy irgalmas Isten, aki a törvények fölött is áll, és ezért mert így kiáltani, hogy „*Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek!*” Mert nemcsak a törvény létezik, hanem az irgalom is, van Megváltó, van Szabadító, Krisztus eljött, hogy eleget tegyen a törvény minden parancsának, apró szabályának is, és Ő ezt az Ő engedelmisségét, igazságát nekünk tulajdonítja, adja ajándékba. Isten úgy néz ránk, mintha annyira tökéletesen eleget tettünk volna minden egyes isteni parancsnak, mint Krisztus. Tudjuk jól, hogy ez messze áll a valóságtól, de mégis ez az igazság a miénk. A törvényt tehát nem függetleníthetjük és választhatjuk el Krisztus személyétől. Ha megtesszük, azzal eltorzítjuk Isten parancsolatait.

Hogyan? Úgy, hogy a törvényből bálványt fogunk készíteni, bálványozni fogjuk Isten törvényét. Ha pedig bálványozzuk, akkor Isten helyett imádjuk azt. Isten viszont nem ezért adta nekünk az Ő törvényeit. Mert a törvény nem a hívő élet végcélja, magán túl akar mutatni, mégpedig Krisztusra és az Ő szeretetére. „*Krisztusra vezérlő Mesterünk*” – mondja Pál apostol a törvényről. A törvényt ezért adta, hogy Krisztushoz vezessen minket, mint a vámszedőt is: belátva, hogy nem tudom tenni, szükségem van egy Megváltóra. Ha a törvényt függetlenítyük Krisz-

tustól, akkor magától a törvényadótól függetleníjtük, aki Isten maga. Hiszen Krisztus is adta a törvényt, valljuk, a Szentháromság tagjaként Ő is ott volt. Ilyenkor, ha ilyen személytelenné tesszük a törvényt, elválasztjuk Isten személyétől, gyakran előfordul, hogy a törvény egy kényszerítő, lelketlen és irgalmat nem ismerő erő lesz számunkra, és lehet, hogy nem magunkra, hanem a másokra alkalmazzuk, akkor is ugyanilyen rossz lesz, és nem a törvényadó akaratát és személyiségét tükröző kijelentés, mert Isten a törvényben megmutatta önmagát is. Pont azt az Istent nem látjuk meg a törvényen keresztül – ha függetleníjtük azt Krisztustól –, aki azt adta nekünk. És ha netán meg is látnánk Istent magát a törvényben, akkor sem értenénk meg, hogy Ő több, mint amit a törvényben magáról kijelent. A törvény nem árul el mindent Istenről.

Mondok erre két példát, hogy a törvényadó mindig hatalmasabb és több, mint az Ő törvényei. Az első példa az, hogy a törvény nem ismer irgalmat azok iránt, akik bűnösnek bizonyultak egy törvény megszegésében, hanem büntetéssel sújtja azokat, de amíg a törvény ilyen, addig a törvényadó, a király irgalmat gyakorolhat egy bűnös ember felett. Másodszor a törvény elvár tőlünk dolgokat, de erőt nem tud adni azok megcselekvéséhez. Ellenben Isten, a törvényadó, az Ő Szentlelke által szívünkbe tudja írni az Ő törvényeit, és az engedelmesség lelkével támogat bennünket (ahogyan azt Dávid az 51. zsoltár 14. versében is mondja). Látjuk, hogy a törvényadó több, mint maga a törvény? Ismeri az irgalmat, ismeri a személyes kapcsolatot, erőt tud adni az Ő parancsolatai megcselekvéséhez. Nem folytatom a példákat, mert ennyiből is elég meglátnunk, hogy a törvényadó több, mint maga a törvény. Ezért sose elégedhetünk meg az olyan kegyességgel és hívő élettel, amely csak néhány keresztyén szabályt, törvényt ismer, de magát a törvényadót, megváltó Krisztusunkat nem. Nem szabad, hogy eltévelyedjen hívő életünk. Ha kegyelemben kezdtük azt meg, és nem jó cselekedetekben, akkor később is, és a végén is ugyanúgy kegyelem által tartatunk meg, nem jó cselekedeteink által.

A másik szélsőség, amibe eshetünk, az, ha Krisztust úgy akarjuk követni, hogy közben Isten törvényeit elvetjük. Mert létezik ilyen kegyesség is: én Krisztust követem, a parancsolatokat félreteszem. Ez jobb az előző tévelygésnél, hiszen már eljut Krisztusig, de mégis korlátok nélkül akar élni szabados életet. Azt mondja, hogy nekem nem kellene Isten parancsolatai. Sokan hiszik ugyanis, hogy a törvényvel, mivel Krisztus azt beteljesítette, nekünk már nincs semmi dolgunk. A keresztyén szabadságra hivatkozva ezek az emberek nem foglalkoznak a Szentírásban nekünk adott parancsokkal, és világias, testi életet élnek, ami tetszik nekik a kegyességben, azt beveszik, ami nem, az nem. És nem úgy van, hogy az Úr parancsaira figyelek, hanem én vagyok a törvényadó. Ettől viszont óv minket Pál apostol a Galata 5,13-14-ben: *„Mert ti szabadságra hívatatok, atyámfiai; csakhogy a szabadság ürügy ne legyen a testnek, sőt szeretettel szolgáljatok egymásnak. Mert az egész törvény ez egy ígében teljesedik be: Szeresd felebarátodat, mint magadat”*. Látjuk, hogy Krisztus egyszerre beszél a szabadságról és a törvény betöltéséről, ami a szeretet. Ha Ő megszabadított téged, akkor az Ő törvénye követésére szabadított fel, a törvény célja pedig az, hogy tanulj meg szeretni. Az apostol tehát nem arról beszél, hogy mindenféle isteni vezetés nélkül testi életet élünk,

16. KRISZTUS IGÁJA ÉS A TÖRVÉNY IGÁJA

hanem arra figyelmeztet, hogy a törvényt teljesítsük be úgy, hogy törekedjünk a szeretetre, ami a törvény lényege. A törvényt megvető ember is egyébként úgy képzelem el, hogy a keresztyén élet lényege a szeretet, de hogy ez a szeretet pontosan mit jelent a gyakorlatban, azt ő maga akarja megmondani, és nem hagyja, hogy Isten határozza meg törvényei által, mert Isten a törvényben megmutatja nekünk, mit jelent a gyakorlatban a szeretet. A szeretet cselekedetei vannak leírva Isten törvényében. Márpedig az újjászületett hívő ember számára Isten törvényei olyanok, mint a keskeny út korlátjai, segítenek minket Krisztus útján maradni, és ez az út az, amelyet a törvény behatárol, amelyen Krisztus vezetni akar bennünket. A szeretet himnuszában is elénk adott út ezt szemlélteti számunkra. Krisztus tehát nem eltörölni akarja Isten törvényeit – ahogyan alapigénkben is mondja –, hanem annak megszegését akarja orvosolni azáltal, hogy Ő betölti, amit mi nem tudunk megtenni: tökéletesen engedelmeskedni Isten törvényének. Ő ezt megtette helyettünk. Minket, gyermekeiket pedig az újjászületés után arra akar képessé tenni, hogy Isten törvényei, akarata szerint lelki módon tudjunk és igyekezzünk élni. Ha ez nem így lenne, akkor miért hangoznék el az az ígélet a Jeremiás 31,33-ban, amikor az új-szövetséggel kapcsolatban azt mondja Isten, hogy *„Törvényemet az ő belsejükbe helyezem, és az ő szívükbe írom be, és Istenükké leszek, ők pedig népemmé lesznek”*? Azért hangzik el ez, mert a megszabadított embert a Szentlélek munkája által képessé teszi Isten akarata, törvénye szerinti életre. Még ebben is bukdácsolunk, de ez a fajta engedelmesség teljesen különbözik a hitetlen emberétől.

Látjuk tehát, hogy egyik út sem járható: sem a Krisztus nélkül törvényt imádó vallásosság, sem a Krisztust követni akaró, de az Ő törvényeire egyáltalán nem figyelő szabados élet. Krisztust úgy kell követnünk, hogy közben elhisszük: Ő beteljesítette a törvényt, és minket olyan életre akar elvezetni, amelyben ezek a parancsolatok határozzák meg életünk irányát, és ezek az isteni törvények képezik döntéseink mércéjét! Az egyik kérdés, amit alapigénk tehát felvet, az, hogy rá mered-e bízni magad Krisztusra abban is, hogy az Ő értelmezése szerint értsd és használd Isten parancsolatait hitéletedben, vagy pedig nem mered meglépni ezt a kérdést, és saját magad akarod a hívő élet szabályait meghozni. A farizeusok többsége nem tudta követni Mesterünket ebben a kérdésben, azt mondták, hogy Te rosszul érted Isten törvényét, amit Te teszel, az törvénytelen, megszeged a szombatnapot (és még sok mással vádolták Őt). A mi törvényértelmezésünk és – használatunk viszont azon a hiten alapulhat, hogy Krisztust magát valljuk a törvény szerzőjének, és ha Ő a szerző, akkor Ő az, aki a legjobban érti, hogy mit akart leírni, és ha Ő érti a legjobban, akkor Ő tudja nekünk leginkább megmagyarázni Isten törvényeit. Hisszük az Ige alapján, hogy egyedül Ő tudta tökéletesen betölteni Isten törvényeit, és ezért csakis Ő tudja megmutatni számunkra, hogy milyen jó cselekedetekkel követhetjük újjászületett emberként Őt ebben. Egyedül Ő képes a törvény cselekedeteire alkalmassá tenni minket Szentlélek munkája által, ahogyan arról a Róma 8,3-4-ben is olvasunk: *„Mert ami a törvénynek lehetetlen volt, mivelhogy erőtlen volt a test miatt, az Isten az Ő Fiát elbocsátván bűn testének hasonlatosságában és a bűnért, kárhóztatta a bűnt a testben”* – az akadályt, ami megakadályoz az engedelmességben –, *„Hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, kik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint”*.

Krisztus munkája ez, hogy a testet félreállítva, a bűntől megszabadítva alkalmasá tegyen bennünket Isten parancsai szerinti életre.

Még egy fontos, Isten törvényével kapcsolatos dologra fel kell hívjam a Testvérek figyelmét: ez pedig az, hogy Krisztus azért jött, hogy minket a törvény igájától megszabadítson, és a saját igájába hajtsa a fejünket. Hogy megértsük, mit jelent ez az iga ennek fényében, ami eddig elhangzott. Mit értek ez alatt? A héten olvastuk az Apostolok Cselekedetei 15. fejezetében, hogy Péter apostol Isten törvényét elhordozhatatlan tehernek és iganak nevezi a 10. versben. Ezt olvassuk ott: *„Most azért mit kísértitek az Istent, hogy a tanítványok nyakába oly igát tegyetek, melyet sem a mi atyáink, sem mi el nem hordozhattunk?”* Értette ezalatt azt, hogy több zsidó a zsidó élet szabályait, törvényeit rá akarta kényszeríteni a pogánykeresztyénekre. És Péter azt kérdezi, hogy miért? Hát nem tudjátok, hogy az őseink se tudtak eleget tenni ennek a feladatnak, és mi sem vagyunk képesek elhordozni? Egyedül Krisztus kegyelme által üdvözülünk – folytatja az apostol. Miért mondja tehát ezt az apostol, hogy elhordozhatatlan teher és iga a törvény? Azért, mert ha olyat parancsolnak meg nekünk, amelyet senki nem tud betartani, akkor az teherként nehezedik ránk. Egyrészt azért, mert szembesülünk saját bűnös természetünkkel, ami miatt engedetlenség vagyunk, amely megakadályoz minket az engedelmségben. Ez a lelkiismeretfurdalás által nagy teherként nehezedik ránk. Másrészt a törvényszegés büntetése is ott lebeg felettük, ha nem állunk Krisztus kegyelmének biztos szikláján, ami szintén a büntetéstől való félelem formájában elhordozhatatlan teher számunkra. Nem véletlenül nevezi tehát Isten törvényét Péter apostol olyan iganak, amelyet senki sem volt képes elhordozni. Ebből az igából, a törvény kívánalmainak eleget tenni akarás terhétől szabadít meg minket megváltó Krisztusunk, mégpedig úgy, hogy Ő betöltötte helyettünk a törvényt, tehát neked azt az igát már nem kell felvenned, az a munka el van végezve, azt Krisztus véghezvitte helyetted és érted.

Krisztus az evangéliumban egy másik igáról beszél, ami eltér a törvény igájától, és arra irányítja a figyelmünket. Azt olvassuk ugyanis a Máté 11,28-30-ban, hogy Krisztus azt mondja: *„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztalak titeket. Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek. Mert az én igám gyönyörűséges, és az én terhem könnyű.”* Ez az igeszakasz nagyon sok mindent jelent, de most ennek üzenetét vonatkoztassuk a törvényre. Nézzük meg kicsit részletesebben, miről beszél ebben az igében Urunk. Először is azt mondja, hogy azok az emberek, akik Isten parancsainak meg akarnak felelni, mert azt hiszik, hogy akkor szereti őket az Úr, ha ők jók és engedelmesek, azok előbb vagy utóbb megfáradnak és megterhelve érzik magukat a sok bukás miatt, amiről korábban beszéltem. Ez a törvény igájának hordozása, amibe belefárad az emberi lélek, és belátja, hogy lehetetlen feladat. Szembesülünk bűneinkkel, teherként nehezedik ránk addig, amíg Isten bűnbocsátó kegyelmével le nem veszi rólunk ezt az igát. Mert a bűnbocsánat kegyelmében szabadságot kapunk. Krisztus ezeknek az embereknek nyugalmat ígér, akik a törvény igáját hordozzák. A kép, amit használ, érdekes dologra hívja fel a figyelmünket. Mert mit mond Krisztus? Azt, hogy gyertek hozzám, akik elfáradtatok,

16. KRISZTUS IGÁJA ÉS A TÖRVÉNY IGÁJA

és meg vagytok terhelve. Igát húztatok eddig, a jó cselekedetek és az érdemszerzés igáját. Ebben kimerültetek, és nagy teherként van a nyakatokon, a lelketeken. Én – mondja Jézus Krisztus – megszabadítalak titeket ettől, és nyugalmat adok nektek. A nyugalom alatt ugyebár sokszor a munka megszűnését, a pihenést értjük, amikor az ember már nem végzi a munkát. Azt értjük alatta, ha az ember leveszi az igát, és nem vesz fel újat. De mit mond Jézus Krisztus a folytatásban, hogy akarja Ő ezt a nyugalmat nekünk adni? Azt mondja, úgy, hogy „*vegyétek föl magatokra az én igámat*”. Hogy is van ez? Megfáradunk a törvény igájának hordozásában, és abban találjuk meg a nyugalmat, hogy egy újabb igát, Krisztus igáját vesszük fel, egy újabb munkába állunk be? Hogyan lehetne ez pihenés, lelki nyugalom? Miről beszél itt Krisztus?

Több dologról is. Egyrészt arról, hogy Ő megszabadít minket a kötelezettségeinktől, hogy a törvénynek eleget tegyünk. Mint mondtam, Ő beteljesítette a törvényt helyettünk, tehát nekünk már nem kell. Mert amíg a törvény azt mondja, hogy meg kell tenned, amit Isten parancsol; addig Krisztus az evangéliumban azt mondja: megtettem helyetted és érted. Amíg a törvény azt hirdeti: ha nem teszed, akkor véged, mert Isten ítélete lesz rajtad; addig az evangélium azt mondja: nem tetted meg, ezért bűnös vagy, elítélt, de Krisztus helyetted elszenvedte Isten ítéletét a golgotai kereszten. Amíg a törvény azt mondja: a bűnt büntetésnek kell követnie; addig az evangélium arra mutat rá, hogy Krisztusnál az elítélt bűnösnek készen van a kegyelem, a megbocsátás. Krisztus tehát úgy ad nyugalmat, hogy megszabadít minket a törvény átkától, ítéletétől és kötelezettségeitől úgy, hogy Ő maga tesz ezeknek eleget.

Ebből viszont az a kérdés következik, hogy mire szabadított akkor fel minket Jézus? Arra, hogy kegyelmet kapva szabadnak érezzük magunkat arra, hogy bármit tehetünk? Bárhogyan élhetek? Lehetek önjáró? Saját fejem után mehetek? Engedhetek a test bűnös kívánságainak? Engedhetek egy olyan élet csábításának, amelyben nem küzdök a test kívánságaival szemben, mivel úgyis készen áll a kegyelem? Az olcsó kegyelemmel élünk, hogy hát igen, bűnt követtem el, de úgyis készen van a kegyelem, mert megbocsát Krisztus, és máris túlléptünk rajta, és ebben nincs semmi munka, küzdelem a bűn ellen? Nem! Nem ilyen életre szabadított fel Krisztus! Azt, hogy Ő helyettünk betöltötte a törvényt, azért tette, hogy mi az Ő munkájába és igájába hajtsuk a fejünket. Krisztus arra hívja fel a figyelmünket, hogy olyan feltétellel szabadított meg, hogy a kapott szabadságban önként vegyük fel az Ő igáját és terhét. Krisztus igája pedig nem dísz, nem ékszer, hanem munkaeszköz. Ez azt jelenti, hogy fontos feladatunk van. Krisztus munkájában részt venni az evangélium komoly hirdetését jelenti, a bűn elleni harcot, testünk kívánságainak megfékezését, bűnös vágyaink, óemberünk megöklését. Azt, hogy küzdünk saját haragunk, indulataink, önzőségünk, lustaságunk, hitetlenségünk ellen, ami az óemberből fakad. Krisztus tehát nem hagyja nekünk, hogy kényelmesen éldegéljünk, hadd fogalmazzak így, elfogadva és beletörődve, hogy úgyis bűnös vagyok, majd Krisztus megszabadít, imádkozom, annyi elég; hanem azt mondja, hogy hajtsd a te fejedet az én igám alá, ami nem a törvény igája, ami gyötrő és elviselhetetlen, hanem nyugalmat adó iga. Ismerjük azt a képet, hogy ez az iga azért is kegyelmes, mert az igát ketten szokták húzni, és ebben Krisztus

azt mondja: az én igám, én ott vagyok melletted, igazából én vagyok az, aki segítek neked ebben az életben, én adom az erőt, én mutatom az irányt, neked követned kell engem.

Miben különbözik Krisztus igájának hordozása a törvény igájának hordozásától? Először is abban, hogy Krisztus igájához erőt kapunk Isten kegyelméből. Ha azt mondtuk, és azt mondja az Ige, hogy a törvény igája kifáraszt minket, elveszi minden erőnket, akkor azt kell mondanunk, hogy Isten az Ő kegyelmének, ingyen szeretetének örömhíre által nekünk erőt ad ahhoz, hogy talpra álljunk, és új erőre kapva Istennek kezdjünk szolgálni, Krisztussal együtt húzni az igát. Ez a Szentlélektől kapott erő viszont – hadd fogalmazzak így – önmagában nem elég, ha nincs meg bennünk a hajlandóság, hogy önként felvegyük a munkát, Krisztus igáját. Lehetünk erősek, Testvérek, de hiába vagyunk azok, ha nem akarjuk ezt az erőnket Krisztus szolgálatába állítani, azaz a bűnnel való harcban nem akarunk részt venni. Ha naponként nem vállalom fel azt a fájdalmat, hogy meg kell tagadnom magamat, és küzdenem kell magammal, az óemberemmel. Ha nem vállalom fel, hogy a bűnnel szemben kiállok. Ha nem vállalom fel az evangélium hirdetésének szolgálatát és lehetőségét. Ezért nem elég az erő, amit ad Krisztus, hanem meg kell, hogy újuljon az igát és a harcot el nem viselő természetünk. Mert kerüljük a bűnnel szembeni harcot, mert az kényelmetlen, fárasztó, fájdalmas. Önmagunk megöklése sose kényelmes. Ehelyett gyakran kísért bennünket újjászületett hívő emberként a tétlen keresztyén élet, mikor kimaradok a küzdelemből, nemcsak a magammal szembeni, hanem a világban levő bűnnel szembeniből is. Ezért Krisztus azt ígéri, hogy Ő Szentlelke által megújítja a mi természetünket, minket magunkat.

Milyenné tesz? Olyanná, mint Ő. Milyen krisztusi természet kell az iga elhordozásához, ahhoz, hogy valaki fel tudja venni Krisztus igáját, és munkába tudjon állni, beálljon ebbe a harcba? Két jellemvonást említ itt Urunk, ezek pedig a szelídség és alázat: „*tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok*”. Ezek teljesen érthető tulajdonságok, ha a munkára és az igára gondolunk. Mert gondoljuk végig: egy vadállatot be lehet-e fogni azért, hogy igát tegyünk a nyakába? Egy oroszlán, egy farkas alkalmas-e arra, hogy igát tegyünk rá és dolgoztassuk? Egy olyan állat, amely rúgkapál azért, hogy levesse magáról az igát, egy olyan állat, amelyet nem lehet irányítani, mert mindig jobbra vagy balra akar menni a saját feje után, és nem arra, amerre irányítani akarják, az ilyen állat alkalmatlan az iga hordására. Csak a szelíd természetű jószág képes az iga hordására és a munkára, amely nem rúgkapálózik. Krisztus ezt mondja rólunk is. Meg kell tanulnunk Tőle, és meg kell kapnunk Tőle a szelídség lelkét ahhoz, hogy hagyjuk: Krisztus az Ő igáját helyezze ránk a naponkénti küzdelmekben, hogy ne mindig ellene lázadozunk, ne mindig panaszkodjunk, ne mindig csak azzal törődünk, hogy mi nincs, hanem hogyha Krisztus ezt az igát helyezte rám, akkor én azt hordom, az Ő Lelkének erejével Ővele együtt. Krisztus is szelídséggel hordozta el a mi bűneinket, az Ellene elkövetett gonoszságokat ugyanígy tűrte el, és azt mondja, hogy nekünk is ugyanígy kellene szelíden, határozottan, nem lázadozva elhordoznunk saját bűneinket, küzdve, gyarlóságainkat, egymás bűneit szeretettel elhordozni, és ugyanígy szelídséggel, de határozottsággal kellene bűnös vágyainkat megfékeznünk és

16. KRISZTUS IGÁJA ÉS A TÖRVÉNY IGÁJA

kordában tartanunk. Ahogyan Krisztus Isten létére megalázta magát, „*szolgai formát vévén fel*”. Mekkora megaláztatás! Isten létére szolgává lesz, ennél jobban nem lehet senkit sem megalázni, és nem lehet jobban megalázkodni. És engedelmes volt a keresztfá haláláig, azt mondja, hogy ugyanígy kellene nekünk is követnünk Őt ebben az alázatban. Mert, Testvérek, visszatérve az iga képéhez, nem elég, hogy az állat szelíd, és engedi, hogy a nyakába tegyék az igát, hanem szót kell fogadnia a parancsoknak, azaz meg kell magát aláznia ura előtt. Ha azt mondja, indulj, el kell indulnia; ha azt mondja, húzd a nehéz terhet, akkor húzni kell; ha azt mondja, állj meg, akkor meg kell állni. Ez alázat, Testvérek. Ha az állat csak annyit hagy, hogy az igát feltegyük, és ott áll egy helyben, és nem fogad szót semmiben, akkor szintúgy nem érünk el vele semmit. Ugyanígy azt mondja Krisztus, hogy erre az alázatra szükségünk van, hogy Isten parancsai előtt így meg tudjuk magunkat alázni, és az Ő akarata szerint végezni mindent a mindennapok során. Pont ezért meg kell alázni magunkat, saját akaratunkat, vágyainkat, céljainkat önként alá kell vetni Isten céljainak, akaratának. Ez az igahordozás nem azonos a törvény igájával, amit az emberiség nagy része levet magáról egyébként, mert Isten parancsolatai ma már általánosan sem érvényesek. Lassan elfeledkezhetünk a keresztyén társadalomról, mert olyan értékrendek jelennek meg a mindennapokban, amelyek lassan túlmutatnak és ellene mondanak annak, amit mi keresztyéninek mondunk; és pont ezért nekünk fontos azt felvállalnunk, hogy mi viszont Krisztus igája alatt, Őt szolgálva akarunk élni, önként akarjuk magunkat alávetni. A törvény igájának hordozása nyugtalanságot támaszthat bennünk, ellenben Krisztus igájának hordozása – azt mondja – nyugalmat ad. Kereshetjük Istennél a nyugalmat. Kérhetjük Tőle: Uram, oldd meg a problémáimat, rendezd el körülményeimet. Krisztus azt mondja: gyere, nyugalmat adok neked, itt van az igám, kezdj el dolgozni, hajtsd a fejedet oda, légy szelíd és alázatos, és nyugalmat kapsz tőlem. Ez a nyugalomunk részben abban áll, hogy üdvösségünk felől bizonyosak lehetünk, tehát a munkánk eredménye és a bűn elleni harcunk kimenetele biztos, Krisztus beteljesítette a törvényt, biztos az üdvösség. Másrészt pedig a nyugalom abból is fakad, hogy a Szentlélek megőrzi szívünket és gondolatainkat Krisztus Jézusban és az Ő irántunk való szeretetében, mert csak ebben lehet nyugalomunk, Krisztus személyében magában. Nem abban, amit mi teszünk, ahogyan ezt az igát hordozzuk, hanem abban, amit Krisztus tett és tesz értünk.

Látjuk tehát, hogy Krisztus igája más, mint a törvényé? A törvény eszközt használja Krisztus is a bűn elleni harcban, de hozzá Szentlelkének erejét adja nekünk, az evangélium örömhírét és az Ő kegyelmét. Lehet, hogy valakik így gondolták, vagy gondolják ma is, hogy Krisztus kegyelme eltörli a törvényt. Ő erre határozottan nemet mond. Azt mondja: nem! Az én kegyelmem nem törli el Isten törvényét, én beteljesítem azt, a kegyelem inkább érvényt szerez Isten akaratának és parancsainak, mivel a kegyelmet kapott embert hálára és engedelmességre ösztönzi, Isten parancsainak követésére. Ha Krisztus megszabadított, szabaddá válok arra, hogy önként alá vessem magamat Isten parancsainak.

Urunk több kérdést is feltesz ebben az igében nekünk. Válaszoljunk ezekre őszintén magunkban. Azt kérdezi tőlünk, hogy hogyan viszonyulunk az Úr parancsaihoz, mennyire ragaszkodunk törvényeihez, vagy éppen az általunk kitalált ke-

resztyén élet szabályaihoz (mert ilyenek is vannak, amiket mi találunk ki)? Fontosabbak-e számunkra Isten törvényei, mint maga a törvényadó? Megmutatja ezt az életünk, hogy mi az evangéliumot képviseljük, és nem a törvényeket? Esetleg teljesen felmentjük magunkat az Úr törvényei iránti engedelmesség alól a kegyelem égisze alatt, vagy pedig meglátjuk, hogy Urunk nem eltörölni jött a törvényt, hanem annak érvény szerezni, beteljesíteni, és Szentlelkét nekünk adni, hogy szívünkbe írhasse be azokat? Krisztus igájának hordásával hogyan állunk, Testvérek? Felvesszük mi önként a harcot, vállalva a fájdalmat a bűn miatt, vállalva a fáradtságot, a csalódást és sok más egyebet? Megtanuljuk Tőle a szelídséget és alázatot, vagy hagyjuk, hogy szabadon lázadjon bennünk az óemberünk a harc miatt? Megtapasztaltuk-e már az Ő nyugalmát, szabadításának örömét a közben is, hogy az Ő igáját hordjuk? Kívánom azt, hogy az Úr adja meg nekünk, hogy ne csak őszintén válaszolni tudjunk ezekre a kérdésekre, hanem valóban Krisztust tudjuk követni Isten törvényéről való gondolkodásában, arra való törekvésében, abban való hitben, hogy Ő beteljesítette a törvényt helyettünk, és kegyelme által alkalmassá tesz minket a Neki való életre! Törekedjünk erre, kérjük el az Úrtól ezt az Ő kegyelmét is.

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, magasztalunk Téged azért a kegyelemért, hogy látva a mi törvénszegéseinket, bűnös életünket, természetünket, nem ítélettel jöttél el, hanem kegyelmmel. Kegyelmet hirdetni, szabadságot szerezni, új életre feltámasztani és vezetni, megtanítani minket a törvény, a szeretet útjára.

Bocsásd meg számtalan törvénszegésünket, bocsásd meg, ha bizonyos parancsolataidat könnyen félredobjuk, mert azt mondjuk, hogy Te úgyis beteljesítetted, vagy már azok régiek, vagy lehetetlennek gondoljuk az azok szerint való életet. Pedig mi az, ami Számodra lehetetlen?

Köszönjük azt a kegyelmedet, hogyha a Lélektől vezetettek lehetünk, ha a szeretet útjait a Te igédből akarjuk megtanulni, és ahogyan hallottuk az istentisztelet elején: gyönyörködünk a Te törvényedben, és a Te kegyelmedből merítünk erőt a hálaadásra, az odaszánt életre. Kérünk, szabadíts meg minket, ha még rajtunk van a megfelelni akarás, a jó cselekedetek érdemszerző igája, és kérünk, hogy a Te szabadításod után add nekünk a Te igádat. Add, hogy ne lustuljunk el, ne legyünk tétlenek, hanem küzdjünk nap mint nap saját bűneinkkel szemben, vegyük fel az evangéliumhirdetés boldog munkáját, még hogyha esetleg együtt jár különféle fájdalmakkal, terhekkal is, akár a lenézettség vagy a visszautasítottság fájdalmával. Kérünk Téged, hogy Szentlelked ereje által vigyél előrébb bennünket, az *„engedelmesség Lelkével támogass”* minket napról napra. Így segíts gyermekeidként becsületesen végezni mindennapi munkánkat, élni családi életünket, együtt lenni gyülekezetben. Könyörgünk, hogy hadd mutasson egész életünk Rád, hiszen azt mondtad, hogy sóvá és világosságává tettél minket a világban, hogy látva a mi jó cselekedeteinket, dicsőítsék mennyei Atyánkat. Kérünk, hadd tölthessük be ezt a ránk bízott feladatot kegyelmedből, Veled együtt.

Kérünk, áldd meg életünket, gyermekeinket tanulásukban, hátralevő vizsgákban. Könyörgünk az előttünk álló időszakért, a nyárért, Te rendeld ki a pihenés

16. KRISZTUS IGÁJA ÉS A TÖRVÉNY IGÁJA

és nyugalom idejét is, de a munkákban is Te adj áldást. Köszönjük, hogy készülhetünk csendeshetekre, áldd meg majd az igédet, amely elhangzik azokon, és addig is a hétköznapi alkalmainkat is áldd meg úgy, hogy valóban közösen keressünk Téged, a Te akaratodat igéden keresztül, Szentlelked munkája által.

Imádkozunk azért, hogy minden helyzetben Te legyél a mi vigasztalónk, különösen azok számára, akik szeretteiket veszítették el. Köszönjük, hogy Te magad vagy „a feltámadás és az élet” és a „minden vigasztalás Istene”, és Nálad erőt kaphatunk elhordozni veszteségeinket is.

De kérünk a megfáradtakért, betegeinkért, orvosainkért, egészségügyben dolgozókért, Te add nekik naponként Lelked erejét és az evangélium örömét.

Áldd meg népünket, adj ébredést közöttünk. Áldd meg országunk vezetőit Szentlelked bölcsességével döntéseikben.

És kérünk, hogy minket magunkat vezess minden egyes nap. Hisz örömmel tekinthetünk arra az időre, amikor szemtől szemben megláthatunk Téged, vagy mikor visszajössz az ég felhőin át. És addig is hit által, Szentlelkeden keresztül velünk vagy, így bátorítasz minket. Kérünk, hordozz tenyereden, őrizz meg a hitben, és add, Urunk, hogy gyümölcsöt teremve Téged dicsőítő életet élhessünk.

Krisztus nevében kérünk, hallgass meg!

Ámen.

331,4-5 ének

4. Ó, édes Jézus, Atyádnak szent Fia!
Ó, Isten, néped kegyelmes királya!
Vezérelj jóra egész éltünket,
Tégy tulajdon népeddé bennünket.
Légy segítségül, ki a magasságban
Ülsz drága véreden szerzett országban;
Tégy engedelmes, hű polgárokká
S nyert kincseidben birtokosokká.

5. Hogy csak a Jézus és az ő szent Atyja
Törvénye légyen és szent akaratja
Cselekedetink zsinórmértéke:
Áldott királyunk királyi széke
Hű szíveinkben légyen felemelve,
És hűségére életünk szentelve;
Tégyen méltóvá a Jézus vére
A boldog lelkek lakóhelyére.